

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ DLA KLIENTA INDYWIDUALNEGO ORAZ MAŁEGO I ŚREDNIEGO PRZEDSIĘBIORCY

ustalone uchwałą nr UZ/149/2014 z dnia 27 maja 2014 r.
Zarządu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjnej

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

1. Ogólne warunki ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej dla klienta indywidualnego oraz małego i średniego przedsiębiorcy, zwane dalej „OWU”, mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Spółkę Akcyjną, zwaną dalej „PZU”, obejmujących ochroną odpowiedzialność cywilną osób fizycznych, osób prawnych bądź jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi.
2. OWU mają również zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

§ 2

1. W porozumieniu z ubezpieczającym do umowy ubezpieczenia mogą być wprowadzone postanowienia dodatkowe, w szczególności klauzule stanowiące załącznik do OWU lub odbiegające od uregulowań OWU.
2. PZU zobowiązany jest przedstawić ubezpieczającemu różnicę między treścią umowy ubezpieczenia a OWU w formie pisemnej przed zawarciem umowy ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego obowiązku PZU nie może powoływać się na różnicę niekorzystną dla ubezpieczającego lub ubezpieczonego. Przepisu nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych w drodze negocjacji.
3. W razie wprowadzenia do umowy ubezpieczenia postanowień dodatkowych lub odbiegających, OWU mają zastosowanie w zakresie nieuregulowanym tymi postanowieniami.

§ 3

1. Umowy ubezpieczenia, do których zastosowanie mają OWU, nie obejmują ochroną odpowiedzialności cywilnej będącej przedmiotem ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w ustawie o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Z zastosowaniem OWU, podmiotom podlegającym obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej, z wyłączeniem podmiotów prowadzących działalność, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 4 i 5, może zostać udzielona ochrona ubezpieczeniowa ponad sumę gwarancyjną wynikającą z zawartej umowy ubezpieczenia obowiązkowego (ubezpieczenie nadwyżkowe).

§ 4

1. OWU nie obejmują ochroną odpowiedzialności cywilnej z tytułu:
 - 1) posiadania lub użytkowania statków powietrznych, działalności w zakresie obsługi, serwisowania, naprawy, załadunku lub rozładunku statków powietrznych oraz obsługi portów lotniczych;
 - 2) wykonywania zawodu (odpowiedzialność cywilna zawodowa);
 - 3) sprawowania funkcji członka władz spółki kapitałowej lub innych osób, o ile z zakresu posiadanych przez nich pełnomocnictw i ciężących na nich obowiązków wynika, iż mają wpływ na całokształt działalności spółki;
 - 4) udzielania świadczeń zdrowotnych lub wykonywania czynności medycznych oraz badań klinicznych i eksperymentów medycznych;

- 5) działalności zawodowej farmaceuty lub działalności apteki;
 - 6) niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przewozu drogowego towarów;
 - 7) wykonywania czynności życia prywatnego.
2. Odpowiedzialność cywilna z tytułów określonych w ust. 1 obejmowana jest ochroną PZU na podstawie umów ubezpieczenia zawieranych z zastosowaniem odrębnych ogólnych warunków ubezpieczenia.

§ 5

W sprawach nieuregulowanych w OWU lub w umowie ubezpieczenia, do umowy ubezpieczenia mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne stosowne przepisy prawa polskiego.

DEFINICJE

§ 6

Przez użyte w OWU pojęcia należy rozumieć:

- 1) **choroba zakaźna** – choroba, która została wywołana przez biologiczny czynnik chorobotwórczy;
- 2) **czysta strata finansowa** – uszczerbek majątkowy niebędący szkodą na osobie lub szkodą rzeczową;
- 3) **franszyza redukcyjna** – ustalona w umowie ubezpieczenia procentowo, kwotowo lub kwotowo-procentowo wartość pomniejszająca odszkodowanie z tytułu zajścia każdego wypadku ubezpieczeniowego; franszyza redukcyjna nie ma zastosowania do zwrotu kosztów, o których mowa w § 13 ust. 2;
- 4) **konsument** – osoba fizyczna dokonująca czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową;
- 5) **obrót** – suma przychodów ubezpieczonego z tytułu sprzedaży towarów lub świadczonych usług w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w ustalonym okresie;
- 6) **odpowiedzialność za produkt** – odpowiedzialność cywilna za szkody powstałe na skutek wady produktu oraz dostarczenia produktu innego niż został zamówiony;
- 7) **odszkodowanie** – świadczenie pieniężne przysługujące od PZU poszkodowanemu w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego, za który ubezpieczony ponosi odpowiedzialność w zakresie objętym umową ubezpieczenia, po uprzednim pomniejszeniu o franszyzę redukcyjną, o ile została przewidziana w umowie ubezpieczenia;
- 8) **osoba bliska** – małżonek, konkubent, wstępny, zstępny, brat, siostra, bratanek, bratanica, siostrzeniec, siostrzenica, ojczym, macocha, pasierb, teść, teściowa, zięć, synowa, bratowa, szwagier, szwagierka, przysposobiony, przysposabiający, pozostający pod opieką lub przyjęty na wychowanie w ramach rodziny zastępczej w rozumieniu przepisów prawa rodzinnego;
- 9) **osoba trzecia** – każda osoba niebędąca ubezpieczającym lub ubezpieczonym;
- 10) **podwykonawca** – przedsiębiorca, któremu ubezpieczony powierzył wykonanie zleconej pracy, usługi lub innej czynności, określonej w łączącej ich umowie;
- 11) **powolne działanie** – działanie, które wpływa na otoczenie w sposób ciągły, powodując szkodę, której nie można określić jako nagłą i niespodziewaną;

- 12) **pracownik** – osoba fizyczna zatrudniona przez ubezpieczonego na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę albo na podstawie umowy cywilnoprawnej, z wyłączeniem osoby fizycznej, która zawarła z ubezpieczonym umowę cywilnoprawną jako przedsiębiorca; za pracownika uznaje się także praktykanta, stażystę lub wolontariusza, któremu ubezpieczony powierzył wykonywanie pracy;
- 13) **producent** – przedsiębiorca, który wytwarza lub wprowadza do obrotu produkt, a także jego przedstawiciel oraz każda osoba, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie; za producenta uważa się również importera oraz sprzedawcę w sytuacji, gdy obowiązujące przepisy prawa nakładają na niego odpowiedzialność producenta;
- 14) **producent produktu finalnego** – producent, który wykorzystuje produkty ubezpieczonego w celu wytworzenia produktu finalnego;
- 15) **produkt** – rzecz ruchoma, choćby została połączona z inną rzeczą; za produkt uważa się także zwierzęta i energię;
- 16) **przedsiębiorca** – osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową;
- 17) **Regulamin** – właściwe regulaminy świadczenia usług drogą elektroniczną;
- 18) **szkoda** – szkoda na osobie lub szkoda rzeczowa, a w przypadku rozszerzenia odpowiedzialności o szkody polegające na powstaniu czystej straty finansowej także czysta strata finansowa;
- 19) **szkoda na osobie** – szkoda będąca następstwem śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, w tym także utracenie korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;
- 20) **szkoda rzeczowa** – szkoda będąca następstwem utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy, w tym także utracenie korzyści poszkodowanego, które mógłby osiągnąć, gdyby nie nastąpiła utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy;
- 21) **terroryzm** – działanie skierowane przeciwko ludności lub mieniu, mające na celu wprowadzenie chaosu, zastraszanie ludności lub dezorganizację życia publicznego – dla osiągnięcia określonych skutków ekonomicznych, politycznych, religijnych lub społecznych;
- 22) **towar konsumpcyjny** – rzecz ruchoma sprzedawana osobie fizycznej w celu niezwiązanym z działalnością gospodarczą lub zawodową;
- 23) **ubezpieczający** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, która zawarła umowę ubezpieczenia;
- 24) **ubezpieczony** – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odpowiedzialność cywilna objęta jest ochroną ubezpieczeniową;
- 25) **umowa direct** – umowa ubezpieczenia zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, w tym o świadczeniu usług drogą elektroniczną, niebędąca umową w systemie uproszczonym;
- 26) **umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia, do której zastosowanie mają OWU;
- 27) **umowa w systemie uproszczonym** – umowa ubezpieczenia zawarta przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość z zachowaniem obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa, w tym o świadczeniu usług drogą elektroniczną, z zastosowaniem przesłanej przez PZU oferty;
- 28) **wprowadzenie produktu do obrotu** – chwila faktycznej trwałej lub okresowej utraty władztwa nad produktem przez producenta;

- 29) **wypadek ubezpieczeniowy** – śmierć, uszkodzenie ciała, doznanie rozstroju zdrowia, utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy, a w przypadku rozszerzenia odpowiedzialności o szkody polegające na powstaniu czystej straty finansowej także czysta strata finansowa.

PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 7

1. Z zastrzeżeniem ust. 2, przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone osobie trzeciej w związku z prowadzeniem przez ubezpieczonego działalności określonej w umowie ubezpieczenia i posiadanym mieniem, które jest wykorzystywane w takiej działalności i innym mieniem określonym w umowie ubezpieczenia, będące następstwem:
 - 1) czynu niedozwolonego w granicach odpowiedzialności ustawowej (OC deliktowa) lub
 - 2) niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (OC kontraktowa).
2. Na wniosek ubezpieczającego z zakresu ubezpieczenia może być wyłączona odpowiedzialność cywilna za szkody powstałe w związku z prowadzeniem działalności albo za szkody powstałe w związku z posiadanym mieniem.
3. Ubezpieczenie nadwyżkowe określone w § 3 ust. 2 obejmuje szkody, które nie mogą być zaspokojone z umowy ubezpieczenia obowiązkowego z powodu wyczerpania sumy gwarancyjnej wskazanej w tej umowie ubezpieczenia, pod warunkiem, że szkoda jest objęta umową ubezpieczenia zawartą z zastosowaniem OWU.
4. O ile nie umówiono się inaczej, umowa ubezpieczenia nadwyżkowego, o którym mowa w § 3 ust. 2, może być zawarta wyłącznie po uprzednim zawarciu z PZU odpowiedniej umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.
5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są także szkody wyrządzone w wyniku rażącego niedbalstwa.
6. Warunkiem odpowiedzialności PZU jest zgłoszenie wypadku ubezpieczeniowego w okresie ubezpieczenia oraz zgłoszenie roszczenia z tego tytułu przed upływem terminu przedawnienia.
7. Jeżeli nie można ustalić dnia zajścia wypadku ubezpieczeniowego, za dzień jego zajścia uznaje się dzień, w którym stwierdzono powstanie szkody, przy czym za dzień zajścia wypadku ubezpieczeniowego, w następstwie którego powstała szkoda na osobie przyjmuje się dzień, w którym poszkodowany po raz pierwszy skontaktował się z lekarzem w związku z objawami, które są przyczyną zgłaszanych roszczeń.
8. Wszystkie szkody, które można przypisać tej samej przyczynie uważa się za jedną szkodę niezależnie od liczby poszkodowanych i momentu powstania oraz przyjmuje się, że powstały w chwili powstania pierwszej szkody (szkoda seryjna). PZU odpowiada za szkodę seryjną w przypadku, gdy wypadek ubezpieczeniowy, w następstwie którego powstała pierwsza szkoda zaszedł w okresie ubezpieczenia.

§ 8

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są także szkody wyrządzone przez pracownika ubezpieczonego przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych na rzecz ubezpieczonego oraz szkody wyrządzone przez podwykonawcę, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za niego odpowiedzialność jak za działanie własne.
2. W przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez pracownika ubezpieczonego przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych na rzecz ubezpieczonego, PZU rezygnuje z prawa do dochodzenia roszczenia, które przysługiwało ubezpieczonemu wobec tego pracownika z tytułu wyrządzonej szkody (rezygnacja z prawa do regresu).
3. W przypadku wypłaty odszkodowania z tytułu szkód wyrządzonych przez podwykonawcę, gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za niego odpowiedzialność

jak za działanie własne, PZU rezygnuje z prawa do dochodzenia roszczenia, które przysługiwało ubezpieczonemu wobec tego podwykonawcy z tytułu wyrządzonej szkody (rezygnacja z prawa do regresu) tylko wtedy, gdy zakres ubezpieczenia został rozszerzony o szkody wyrządzone przez podwykonawców bez prawa do regresu.

§ 9

1. O ile nie umówiono się inaczej, ubezpieczeniem objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadku ubezpieczeniowego, który zaszedł:
 - 1) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (RP);
 - 2) poza granicami RP, jeżeli szkody zostały wyrządzone:
 - a) przez pracowników ubezpieczonego podczas zagranicznych delegacji służbowych w związku z prowadzeniem rozmów biznesowych lub odbyciem przez pracownika szkolenia lub stażu,
 - b) konsumentom oraz przedsiębiorcom prowadzącym działalność na terytorium RP, z tytułu prac i usług wykonanych na terytorium RP.
2. PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej w granicach odpowiedzialności ubezpieczonego określonej przepisami prawa polskiego. O ile nie umówiono się inaczej, zasada ta ma zastosowanie także w przypadku odpowiedzialności za szkody będące następstwem czynu niedozwolonego, który miał miejsce poza granicami RP.

WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 10

1. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone umyślnie, o ile nie umówiono się inaczej, przy czym świadomość wprowadzenia do obrotu wadliwego produktu lub wadliwości wykonanej pracy albo usługi uważa się za równoznaczną z winą umyślną;
 - 2) jeżeli ubezpieczony lub osoby, którym się posługuje, nie posiadali wymaganych przepisami prawa odpowiednich uprawnień do wykonywania określonego rodzaju działalności (czynności), chyba, że brak uprawnień nie miał wpływu na powstanie szkody, przy czym wyłączenie to nie dotyczy osób odbywających staż lub praktyczną naukę zawodu;
 - 3) wyrządzone osobom bliskim ubezpieczonego będącego osobą fizyczną;
 - 4) powstałe w następstwie działań wojennych, stanu wojennego, stanu wyjątkowego, rewolucji, konfiskat, aktów terroryzmu, niepokojów społecznych, strajków, zamieszek lub ruchów,
 - 5) będące następstwem choroby zawodowej;
 - 6) powstałe wskutek oddziaływania energii jądrowej, promieni laserowych, maserowych, promieniowania jonizującego, pola magnetycznego lub elektromagnetycznego lub skażenia radioaktywnego;
 - 7) powstałe wskutek powolnego działania temperatury, gazów, oparów, wilgoci, wody, dymu, sadzy, ścieków, zagrzybienia, wibracji lub działania hałasu;
 - 8) powstałe wskutek zapadnięcia się lub osiadania terenu (również budowli na nim wzniesionej) lub innego rodzaju przemieszczeń gruntu lub zalania przez wody stojące lub płynące;
 - 9) powstałe wskutek oddziaływania azbestu, formaldehydu, prionów lub dioksyn lub ich zawartości w produktach wprowadzonych do obrotu przez ubezpieczonego lub użytych przez niego w celu wykonania usługi;
 - 10) polegające na zniszczeniu, uszkodzeniu, zaginięciu lub kradzieży gotówki, bonów towarowych, substytutów pieniądza, dzieł sztuki, biżuterii, przedmiotów z metali lub kamieni szlachetnych, papierów wartościowych, dokumentów, nośników danych, zbiorów o charakterze kolekcjonerskim lub

archiwalnym lub rzeczy ruchomych o charakterze zabytkowym lub unikatowym;

- 11) związane z naruszeniem dóbr osobistych innych niż objęte zakresem szkody na osobie;
 - 12) związane z naruszeniem praw własności intelektualnej;
 - 13) wyrządzone w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii;
 - 14) regulowane przepisami Dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu, z zastrzeżeniem § 11 ust.1 pkt 2;
 - 15) za które przysługuje odszkodowanie na podstawie prawa geologicznego lub górniczego;
 - 16) związane z prowadzeniem banków krwi pępowinowej, komórek macierzystych;
 - 17) wynikłe z umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej w stosunku do zakresu wynikającej lub z powszechnie obowiązujących przepisów prawa;
 - 18) wynikłe z braku określonych w umowie właściwości estetycznych przedmiotu umowy lub z zastosowania elementów o właściwościach niezgodnych z umową;
 - 19) wynikłe z wprowadzającej w błąd reklamy lub braku reklamowanych właściwości;
 - 20) powstałe w związku z zastosowaniem nanotechnologii;
 - 21) powstałe w następstwie wykonywania usługi odprowadzania, przeprowadzania pojazdów (door to door).
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje kar pieniężnych, kar umownych, grzywn sądowych i administracyjnych, zadatków, odszkodowań o charakterze karnym (exemplary damages, punitive damages), do zapłacenia których jest zobowiązany ubezpieczony.
 3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje roszczeń:
 - 1) o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania oraz związanych z wykonaniem zastępczym;
 - 2) z tytułu odstąpienia od umowy, roszczeń o zwrot kosztów poniesionych na poczet lub w celu wykonania umowy;
 - 3) wynikających z rękojmi, gwarancji lub z przepisów o sprzedaży konsumenckiej oraz szkód, które mogłyby być zaspokojone na podstawie tych przepisów.

§ 11

1. O ile zakres ochrony ubezpieczeniowej nie został rozszerzony przez włączenie odpowiednich klauzul stanowiących załącznik do OWU lub zawartych w postanowieniach dodatkowych do umowy ubezpieczenia, PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) wyrządzone pracownikom ubezpieczonego, powstałe w związku z wypadkiem przy pracy;
 - 2) powstałe w związku z przedostaniem się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu, a także za wszelkie koszty związane z usunięciem, oczyszczeniem i utylizacją jakichkolwiek zanieczyszczeń;
 - 3) powstałe w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 4) powstałe w mieniu ruchomym, powierzonemu do obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych usług o podobnym charakterze oraz powstałe po wydaniu powierzonego mienia, jeżeli są następstwem wadliwej wykonanej usługi;
 - 5) powstałe w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez ubezpieczonego;
 - 6) wyrządzone przez ubezpieczonego innemu ubezpieczonemu objętemu tą samą umową ubezpieczenia lub wyrządzone przez ubezpieczonego ubezpieczającemu;
 - 7) wyrządzone w rzeczach będących przedmiotem czynności spedycyjnych;

- 8) wyrządzone w wyniku przeprowadzania imprezy;
 - 9) wyrządzone przez producenta w związku z wprowadzeniem produktów do obrotu (OC za produkt);
 - 10) wyrządzone w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych w związku z prowadzeniem hotelu lub innego podobnego zakładu;
 - 11) spowodowane działaniem materiałów wybuchowych i fajerwerków;
 - 12) wynikiem z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń;
 - 13) polegające na powstaniu czystej straty finansowej;
 - 14) związane z administrowaniem lub zarządzaniem drogami;
 - 15) wynikiem ze świadczenia usług zimowego utrzymania, sprzątnięcia dróg oraz pasa przydrożnego, chodników, placów i parkingów;
 - 16) związane z prowadzeniem działalności pomocy drogowej lub autoholowania;
 - 17) powstałe przy wykonywaniu władzy publicznej;
 - 18) wyrządzone wspólnocie mieszkaniowej przez członków zarządu tej wspólnoty.
2. Szkodę wymienioną w ust. 1 zostają objęte zakresem ubezpieczenia tylko w takim zakresie, w jakim zostało to ustalone w treści klauzuli.
3. Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia poprzez włączenie stosownych klauzul następuje za zapłatą dodatkowej składki.

SUMA GWARANCYJNA I PODLIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

§ 12

1. Suma gwarancyjna określona w umowie ubezpieczenia stanowi górną granicę odpowiedzialności PZU w odniesieniu do wszystkich wypadków ubezpieczeniowych, które zasły w okresie ubezpieczenia.
2. W granicach sumy gwarancyjnej, o której mowa w ust. 1, mogą być wyodrębnione podlimity odpowiedzialności za szkody:
 - 1) z tytułu jednego wypadku ubezpieczeniowego;
 - 2) z tytułu ryzyk określonych w klauzulach;
 - 3) określonego rodzaju.
3. Każdorazowa wypłata odszkodowania lub kosztów wymienionych w § 13 ust. 2 powoduje zmniejszenie sumy gwarancyjnej oraz odpowiedniego podlimitu odpowiedzialności o wypłaconą kwotę.
4. Jeżeli suma gwarancyjna, podlimity oraz franszyzy redukcyjne stanowią równowartość w złotych kwoty wyrażonej w walucie obecnej, ich wysokość ustala się przy zastosowaniu kursu średniego NBP z dnia zawarcia umowy ubezpieczenia.
5. W przypadku szkód, do których mogą mieć zastosowanie co najmniej dwa różne podlimity odpowiedzialności, odszkodowanie wypłacane jest w granicach najniższego podlimitu.
6. Za zgodą PZU, ubezpieczający może uzupełnić sumę gwarancyjną lub podlimit odpowiedzialności za zapłatą dodatkowej składki.
7. PZU wypłaca odszkodowanie z uwzględnieniem franszyzy redukcyjnej w wysokości ustalonej w umowie ubezpieczenia.

PRZYSŁUGUJĄCE ŚWIADCZENIA

§ 13

1. Z tytułu odpowiedzialności określonej w OWU PZU zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania oraz zwrotu lub pokrycia kosztów, o których mowa w ust. 2.
2. W ramach sumy gwarancyjnej PZU zobowiązany jest do:
 - 1) zwrotu kosztów wynikłych z zastosowania środków podjętych przez ubezpieczonego po zajściu wypadku ubezpieczeniowego, w celu zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów, jeżeli były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
 - 2) pokrycia kosztów wynagrodzenia ekspertów, powołanych w uzgodnieniu z PZU, w celu ustalenia okoliczności, przyczyn lub rozmiaru szkody;

- 3) pokrycia kosztów obrony w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi:
 - a) niezbędnych kosztów sądowej obrony przed roszczeniem poszkodowanego lub uprawnionego w sporze prowadzonym w porozumieniu z PZU,
 - b) niezbędnych kosztów sądowej obrony w postępowaniu karnym, jeśli toczące się postępowanie ma związek z ustaleniem odpowiedzialności ubezpieczonego, jeżeli PZU zażądał powołania obrony lub wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów,
 - c) kosztów postępowań sądowych, w tym mediacji lub postępowania pojednawczego oraz kosztów opłat administracyjnych, jeżeli PZU wyraził zgodę na pokrycie tych kosztów.

ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA I CZAS JEJ TRWANIA SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

§ 14

1. Umowa ubezpieczenia może być zawarta przy jednoczesnej obecności obu stron tej umowy albo przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (umowa direct albo umowa w systemie uproszczonym).
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego, przy czym nie dotyczy to umowy w systemie uproszczonym. Wniosek zawiera informacje niezbędne do dokonania indywidualnej oceny ryzyka i określenia należnej składki ubezpieczeniowej oraz stanowi integralną część umowy ubezpieczenia. PZU może zażądać udokumentowania danych zawartych we wniosku.
3. Umowę w systemie uproszczonym uważa się za zawartą z dniem zapłaty składki ubezpieczeniowej z tytułu tej umowy ubezpieczenia.
4. Zawarcie umowy direct następuje po uprzednim:
 - 1) zapoznaniu się z Regulaminem oraz jego zaakceptowaniu przez ubezpieczającego;
 - 2) zaakceptowaniu treści OWU przez ubezpieczającego;
 - 3) złożeniu wniosku.
5. Wniosek powinien zawierać między innymi:
 - 1) imię, nazwisko lub pełną nazwę ubezpieczającego, ubezpieczonego, numer REGON, numer PESEL;
 - 2) adres zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego;
 - 3) zakres ubezpieczenia;
 - 4) wysokość obrotu za ostatni rok obrachunkowy przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
 - 5) okres ubezpieczenia;
 - 6) sumę gwarancyjną;
 - 7) ilość i wielkość szkód z wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w okresie 3 ostatnich lat.
6. Jeżeli wniosek nie zawiera danych, o których mowa w ust. 5, albo innych istotnych informacji niezbędnych do oceny ryzyka, ubezpieczający zobowiązany jest na wezwanie PZU odpowiednio go uzupełnić.
7. Umowę direct zawiera się na podstawie wniosku ubezpieczającego złożonego za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość. Umowę direct uważa się za zawartą z chwilą potwierdzenia przez PZU przyjęcia wniosku ubezpieczającego.
8. Zawarcie umowy ubezpieczenia PZU potwierdza dokumentem ubezpieczenia.

§ 15

1. Ubezpieczający może zawrzeć umowę ubezpieczenia na cudzy rachunek (na rachunek ubezpieczonego). Obowiązek zapłaty składki ubezpieczeniowej ciąży na ubezpieczającym. Dokument ubezpieczenia otrzymuje ubezpieczający.
2. Zarzut mający wpływ na odpowiedzialność PZU może on podnieść również przeciwko ubezpieczonemu.

3. Ubezpieczony może żądać by PZU udzielił mu informacji o postanowieniach zawartej umowy ubezpieczenia oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków ubezpieczonego.

§ 16

1. Ubezpieczający zobowiązany jest podać do wiadomości PZU wszystkie znane sobie okoliczności, o które PZU zapytywał w formularzu oferty (wniosku) albo przed zawarciem umowy ubezpieczenia w innych pismach. Jeżeli ubezpieczający zawiera umowę ubezpieczenia przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez PZU umowy ubezpieczenia mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.
2. W czasie trwania umowy ubezpieczenia ubezpieczający zobowiązany jest zgłaszać zmiany okoliczności wymienionych w ust. 1. Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadamiać o tych zmianach PZU niezwłocznie, najpóźniej w ciągu 14 dni po otrzymaniu o nich wiadomości.
3. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 i 2 spoczywają zarówno na ubezpieczającym, jak i na ubezpieczonym, chyba że ubezpieczony nie wiedział o zawarciu umowy ubezpieczenia na jego rachunek.
4. PZU nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ust. 1–3, nie zostały podane do jego wiadomości. Jeżeli do naruszenia ust. 1–3 doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że wypadek ubezpieczeniowy przewidziany umową ubezpieczenia i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

§ 17

1. Jeżeli nie umówiono się inaczej, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się od dnia następującego po dniu zawarcia umowy ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.
2. Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono dzień, w którym rozpoczyna się okres ubezpieczenia przypadający przed dniem, w którym powinna zostać zapłacona składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się w dniu określonym w umowie ubezpieczenia jako początek okresu ubezpieczenia.
3. Jeżeli w umowie ubezpieczenia określono dzień, w którym rozpoczyna się okres ubezpieczenia przypadający po dniu, w którym powinna zostać zapłacona składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata, a składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie została zapłacona do dnia poprzedzającego pierwszy dzień okresu ubezpieczenia, odpowiedzialność PZU rozpoczyna się nie wcześniej niż od dnia następnego po zapłaceniu składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty.

§ 18

1. Składkę ubezpieczeniową ustala się na podstawie taryfy składek obowiązującej w dniu zawarcia umowy ubezpieczenia. Składkę oblicza się za czas trwania odpowiedzialności PZU.
2. Składka ubezpieczeniowa obliczana jest w zależności od:
 - 1) wysokości obrotu za ostatni rok obrachunkowy przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
 - 2) wysokości sumy gwarancyjnej;
 - 3) okresu ubezpieczenia;
 - 4) rodzaju prowadzonej działalności;
 - 5) zakresu ubezpieczenia (przedmiotowego, terytorialnego);
 - 6) indywidualnej oceny ryzyka.
3. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje przy zawarciu umowy ubezpieczenia, chyba że w umowie ubezpieczenia określono inny tryb i terminy zapłaty składki. Zapłata składki ubezpieczeniowej następuje w formie gotówkowej albo w porozumieniu z PZU w formie bezgotówkowej. W przypadku umowy direct

zapłata składki następuje w formie bezgotówkowej, a szczegółowe zasady opłacania składki określa Regulamin.

4. Jeżeli zapłata składki ubezpieczeniowej albo raty składki ubezpieczeniowej dokonywana jest w formie bezgotówkowej, za dzień zapłaty składki ubezpieczeniowej uważa się dzień uznania rachunku bankowego PZU pełną, wymagalną kwotą określoną w umowie ubezpieczenia.
5. Składka za roczny okres ubezpieczenia w uzasadnionych przypadkach może być opłacona w ratach. Terminy płatności i wysokość kolejnych rat składki określa się w umowie ubezpieczenia.
6. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony podał do wiadomości PZU nieprawdziwe dane mające wpływ na wysokość składki ubezpieczeniowej, ubezpieczający zobowiązany jest do dopłaty składki ubezpieczeniowej wynikającej z różnicy pomiędzy składką ubezpieczeniową, jaka należałaby się PZU gdyby podano dane prawdziwe a składką przyjętą w umowie ubezpieczenia. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego rozszczenie PZU o dopłatę różnicy składki ubezpieczeniowej staje się natychmiast wymagalne i płatne najpóźniej w dniu wypłaty odszkodowania. Postanowienia, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, nie stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (umowa direct albo umowa w systemie uproszczonym).
7. Składka nie podlega indeksacji.

§ 19

W razie ujawnienia okoliczności, która począta by sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa wypadku ubezpieczeniowego, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki ubezpieczeniowej, poczynając od chwili, w której zaszła ta okoliczność, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym.

ROZWIĄZANIE UMOWY UBEZPIECZENIA I USTANIE ODPOWIEDZIALNOŚCI PZU ZWROT SKŁADKI UBEZPIECZENIOWEJ

§ 20

Ochrona ubezpieczeniowa wygasa:

- 1) z upływem okresu ubezpieczenia określonego w umowie ubezpieczenia;
- 2) z dniem wyczerpania sumy gwarancyjnej wskutek wypłaty odszkodowania lub odszkodowań;
- 3) z dniem odstąpienia od umowy ubezpieczenia, o którym mowa w § 21 ust. 1 i 2;
- 4) z dniem doręczenia ubezpieczającemu oświadczenia PZU o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, gdy PZU ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zaplaceniem składki ubezpieczeniowej lub jej pierwszej raty, a składka ubezpieczeniowa lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie;
- 5) z upływem 7 dni od dnia otrzymania przez ubezpieczającego wezwania do zapłaty kolejnej raty składki ubezpieczeniowej wysłanego po upływie terminu jej płatności z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności;
- 6) z dniem doręczenia drugiej stronie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ubezpieczenia ze skutkiem natychmiastowym w przypadku, o którym mowa w § 19;
- 7) z dniem zbycia przez ubezpieczonego mienia, w związku z posiadaniem którego zawarto umowę ubezpieczenia.

§ 21

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy

ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą, w terminie 7 dni, od dnia zawarcia umowy ubezpieczenia. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki ubezpieczeniowej za okres, w jakim PZU udzielał ochrony ubezpieczeniowej.

2. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia przy wykorzystaniu środków porozumiewania się na odległość (umowa direct albo umowa w systemie uproszczonym), w której Ubezpieczający jest konsumentem, termin, w ciągu którego może on odstąpić od umowy ubezpieczenia wynosi 30 dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy ubezpieczenia lub od dnia doręczenia mu informacji, które należy przekazać konsumentowi na podstawie przepisów dotyczących zawierania umów na odległość, jeżeli jest to termin późniejszy.

§ 22

W przypadku wygaśnięcia ochrony ubezpieczeniowej przed upływem okresu na jaki została zawarta umowa ubezpieczenia, ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO LUB UBEZPIECZONEGO

§ 23

1. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów.
2. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował środków określonych w ust. 1, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

§ 24

1. Ubezpieczający jest zobowiązany zawiadomić PZU o wypadku ubezpieczeniowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni roboczych od dnia jego zajścia lub powzięcia o nim wiadomości.
2. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia na cudzy rachunek obowiązek, o którym mowa w ust. 1, obciąża także ubezpieczonego, chyba że ubezpieczony nie wie o zawarciu umowy na jego rachunek.
3. W razie naruszenia z winy umyślnej lub z rażącego niedbalstwa obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, PZU może odpowiednio zmniejszyć odszkodowanie, jeżeli naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło PZU ustalenie okoliczności i skutków wypadku ubezpieczeniowego.
4. Skutki braku zawiadomienia PZU o wypadku ubezpieczeniowym nie następują, jeżeli PZU w terminie, o którym mowa w ust. 1, otrzymał wiadomość o okolicznościach, które należało podać do jego wiadomości.
5. W razie wystąpienia przez poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu z roszczeniem o odszkodowanie, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni, powiadomić o tym PZU.
6. W przypadku wystąpienia z roszczeniem, o którym mowa w ust. 5, na drogę sądową, ubezpieczający lub ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 7 dni od otrzymania pozwu, zawiadomić o tym PZU.
7. Ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany dostarczyć PZU orzeczenie sądu w terminie umożliwiającym zajęcie stanowiska co do wniesienia środka odwoławczego.
8. W razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczony jest zobowiązany do podjęcia współpracy z PZU w celu wyjaśnienia okoliczności i przyczyn powstania szkody oraz ustalenia jej rozmiaru.

USTALENIE I WYPŁATA ODSZKODOWANIA ORAZ OBOWIĄZKI INFORMACYJNE PZU

§ 25

1. PZU wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku ubezpieczeniowym.
2. Gdyby wyjaśnienie w terminie określonym w ust. 1 okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności PZU albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część odszkodowania PZU wypłaca w terminie określonym w ust. 1.
3. Zaspokojenie lub uznanie przez ubezpieczonego roszczenia, o którym mowa w § 24 ust. 5, nie wywołuje skutków prawnych względem PZU jeżeli PZU nie wyraził na to uprzedniej zgody.
4. Jeżeli tytułem odszkodowania przysługują poszkodowanemu zarówno świadczenia jednorazowe, jak i renty, PZU zaspokaja je z obowiązującej sumy gwarancyjnej w następującej kolejności:
 - 1) świadczenie jednorazowe;
 - 2) renty czasowe;
 - 3) renty dożywotnie.
5. PZU zobowiązany jest:
 - 1) po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, do poinformowania o tym ubezpieczającego lub ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz do podjęcia postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego wypadku ubezpieczeniowego, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości odszkodowania, a także do poinformowania osoby występującej z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania;
 - 2) jeżeli w terminach określonych w ust. 1 i 2 nie wypłaci odszkodowania, do zawiadomienia pisemnie osoby zgłaszającej roszczenie o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także do wypłacenia bezspornej części odszkodowania;
 - 3) jeżeli odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, do poinformowania o tym pisemnie osoby występującej z roszczeniem, w terminach określonych w ust. 1 i 2, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty odszkodowania oraz do pouczenia tej osoby o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej;
 - 4) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów gromadzonych w celu ustalenia odpowiedzialności PZU lub wysokości odszkodowania; osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez PZU udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez PZU;
 - 5) do udostępniania osobom, o których mowa w pkt 1, oraz poszkodowanemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia, informacji i dokumentów, o których mowa w pkt 4, na ich żądanie, w postaci elektronicznej;
 - 6) na żądanie ubezpieczającego, ubezpieczonego, uprawnionego z umowy ubezpieczenia lub poszkodowanego, do udostępniania posiadanych przez siebie informacji związanych z wypadkiem ubezpieczeniowym będącym podstawą ustalenia odpowiedzialności PZU oraz ustalenia okoliczności wypadku ubezpieczeniowego, jak również wysokości odszkodowania.
6. PZU wypłaca odszkodowanie na podstawie uznania roszczenia, ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 26

1. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo do wniesienia pisemnej skargi lub zażalenia, dotyczących wykonania przez PZU umowy ubezpieczenia. Z zastrzeżeniem ust. 2, adresatem skargi lub zażalenia oraz właściwym do ich rozpatrzenia, jest jednostka organizacyjna nadzorująca jednostkę, której skarga lub zażalenie dotyczy. Skargę lub zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem jednostki, której skarga lub zażalenie dotyczy.
2. W przypadku skargi lub zażalenia dotyczących likwidacji szkód, jednostką właściwą do ich rozpatrzenia jest jednostka organizacyjna właściwa ze względu na miejsce likwidacji szkody, określona w przepisach wewnętrznych PZU obowiązujących na dzień składania skargi lub zażalenia. Informacja w tym zakresie jest dostępna w jednostkach organizacyjnych PZU.

3. PZU udziela odpowiedzi na skargę lub zażalenie na piśmie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania skargi lub zażalenia.
4. Ubezpieczającemu, ubezpieczonemu i uprawnionemu z umowy ubezpieczenia przysługuje prawo wniesienia skargi do Rzecznika Ubezpieczonych.
5. Językiem stosowanym przez PZU w relacjach z konsumentem jest język polski.

§ 27

Powództwo o roszczenia wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

§ 28

OWU mają zastosowanie do umów ubezpieczenia, w których okres ubezpieczenia rozpoczyna się po dniu 1 lipca 2014 r.

ZAŁĄCZNIK – KLAUZULE DOTYCZĄCE RYZYK DODATKOWYCH

KLAUZULA NR 1

Rozszerzenie zakresu terytorialnego odpowiedzialności o szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie państw Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii i Szwajcarii

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie państw Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii i Szwajcarii.
2. O ile zakres ubezpieczenia rozszerzono o odpowiedzialność cywilną za produkt, na podstawie niniejszej klauzuli PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie państw Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii i Szwajcarii, wyrządzone przez produkt wprowadzony do obrotu na terenie państw Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii i Szwajcarii.

KLAUZULA NR 2

Rozszerzenie zakresu terytorialnego odpowiedzialności o szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii.
2. O ile zakres ubezpieczenia rozszerzono o odpowiedzialność cywilną za produkt, na podstawie niniejszej klauzuli PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii, wyrządzone przez produkt wprowadzony do obrotu na terenie całego świata z wyłączeniem USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii.

KLAUZULA NR 3

Rozszerzenie zakresu terytorialnego odpowiedzialności o szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata.
2. O ile zakres ubezpieczenia rozszerzono o odpowiedzialność cywilną za produkt, na podstawie niniejszej klauzuli PZU udziela ochrony ubezpieczeniowej za szkody będące następstwem wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły na terenie całego świata, wyrządzone przez produkt wprowadzony do obrotu na terenie całego świata.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej jednostek organizacyjnych ubezpieczonego, mających siedzibę i prowadzących działalność na terytorium USA, Kanady, Australii i Nowej Zelandii.

KLAUZULA NR 4

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy wykonującego usługi ochrony osób i mienia ponad sumę gwarancyjną wynikającą z obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania tej działalności

(OC przedsiębiorcy wykonującego usługi ochrony osób i mienia – ubezpieczenie nadwyżkowe)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły objąć ochroną odpowiedzialności cywilną przedsiębiorcy wykonującego działalność gospodarczą w zakresie ochrony osób i mienia, za szkody wyrządzone podczas wykonywania tej działalności, ponad sumę gwarancyjną wynikającą z zawartej przez tego przedsiębiorcę umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu wykonywania tej działalności.
2. Dla celów określenia zakresu odpowiedzialności przewidzianej w OWU, niniejszej klauzuli i innych klauzulach włączonych do umowy ubezpieczenia, przyjmuje się odmiennie niż w OWU, że przez wypadek ubezpieczeniowy rozumie się działanie lub zaniechanie ubezpieczonego, w wyniku którego wyrządzona została szkoda.
3. Zakres ubezpieczenia obejmuje także szkody w gotówce stanowiącej pogotowie kasowe, znajdujące się na terenie chronionego obiektu. Przez pogotowie kasowe rozumie się zapas gotówki przechowywany w kasie na rzecz rodzimych płatności.
4. Ochrona ubezpieczeniowa w zakresie ustalonym w ust. 3 jest udzielana pod warunkiem, że gotówka przechowywana jest w pomieszczeniach zamkniętych na zamki atestowane i przeznaczonych do jej przechowywania (szafy, skarbce, sejfy).
5. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 3, udzielana jest w kwocie stanowiącej 10% podlimitu odpowiedzialności ustalonego dla niniejszej klauzuli w ramach sumy gwarancyjnej, przy czym kwota ta nie może być większa niż 100.000 złotych.
6. Zakres ubezpieczenia obejmuje także szkody rzeczowe w pojazdach mechanicznych chronionych przez ubezpieczonego w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem, pod warunkiem, że pojazdy mechaniczne:
 - 1) są przechowywane w pomieszczeniu zamkniętym i całodobowo dozorowanym albo
 - 2) na terenie ogrodzonym stałym ogrodzeniem, oświetlonym w porze nocnej i całodobowo dozorowanym.
7. Ochrona ubezpieczeniowa określona niniejszą klauzulą nie obejmuje szkód:
 - 1) z tytułu wypadków ubezpieczeniowych, które zaszły po cofnięciu ubezpieczonemu koncesji na wykonywanie działalności, o której mowa w ust. 1;
 - 2) będących następstwem działań wykraczających poza zakres przyznaných uprawnień i zezwoleń;
 - 3) polegających na zaginięciu, zamianie, brakach inwentarzowych mienia, powstałych w związku z poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, oszustwem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez ubezpieczonego.
8. W razie kradzieży mienia, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu Policję. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował się do obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

KLAUZULA NR 5

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone pracownikom ubezpieczonego w związku z wypadkiem przy pracy (OC pracodawcy)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmiennych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres

- ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe lub szkody na osobie, wyrządzone pracownikom w związku z wypadkiem przy pracy, w następstwie którego ubezpieczony zobowiązany jest do ich naprawienia.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje świadczeń przysługujących poszkodowanemu na podstawie Ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.
 3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód będących następstwem zawału serca i udaru mózgu.

KLAUZULA NR 6

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w związku z przedostaniem się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu, a także wszelkie koszty związane z usunięciem, oczyszczeniem i utylizacją jakichkolwiek zanieczyszczeń (OC z tytułu przedostania się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w związku z przedostaniem się niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu, a także koszty poniesione przez osoby trzecie w celu usunięcia i oczyszczenia z powietrza, wody lub gruntu substancji niebezpiecznej oraz jej utylizacji, pod warunkiem łącznego spełnienia następujących okoliczności:
 - 1) przyczyna przedostania się substancji niebezpiecznej była nagła, przypadkowa, niezamierzona oraz niemożliwa do przewidzenia przez ubezpieczonego;
 - 2) początek procesu przedostania się niebezpiecznych substancji miał miejsce w okresie ubezpieczenia;
 - 3) przedostanie się substancji niebezpiecznej zostało stwierdzone przez ubezpieczonego lub inne osoby w ciągu 72 godzin od chwili rozpoczęcia procesu przedostania;
 - 4) przyczyna procesu przedostania się niebezpiecznych substancji została stwierdzona protokołem służby ochrony środowiska, Policji lub straży pożarnej.
2. Przez przedostanie się niebezpiecznej substancji do powietrza, wody lub gruntu rozumie się: wprowadzenie bezpośrednie lub pośrednie, wydzielanie, rozrzucone, rozpylenie, rozlanie, wyciek, wylanie, wtłoczenie, wyrzucenie oraz inne formy uwolnienia niebezpiecznych substancji do powietrza, wody lub gruntu.
3. Przez substancje niebezpieczne rozumie się pierwiastki chemiczne i ich związki, mieszaniny i roztwory występujące w środowisku lub powstałe w wyniku działalności człowieka.
4. PZU nie odpowiada w zakresie wskazanym niniejszą klauzulą za koszty badania, monitorowania i kontroli zanieczyszczenia środowiska.

KLAUZULA NR 7

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w nieruchomościach, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy (OC najemcy nieruchomości)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w nieruchomościach, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) w gruntach;

- 2) wynikłych z normalnego zużycia mienia;
- 3) powstałych w urządzeniach, instalacjach lub rzeczach ruchomych, o ile nie stanowią one części składowej nieruchomości, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
- 4) powstałych w następstwie prac budowlano-montażowych lub remontowych, za wyjątkiem napraw koniecznych, do których zobowiązany jest ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

KLAUZULA NR 8

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w rzeczach ruchomych, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy (OC najemcy ruchomości)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w rzeczach ruchomych, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) polegających na utracie rzeczy ruchomych z innych przyczyn niż zniszczenie lub uszkodzenie;
 - 2) wynikłych z normalnego zużycia rzeczy ruchomych;
 - 3) powstałych w pojazdach oraz ich wyposażeniu i rzeczach pozostawionych w tych pojazdach;
 - 4) powstałych w następstwie prac naprawczych lub remontowych, za wyjątkiem napraw koniecznych, do których zobowiązany jest ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

KLAUZULA NR 9

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody w mieniu ruchomym powierzonym w celu wykonania usługi (OC za szkody w mieniu ruchomym powierzonym w celu wykonania usługi)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe powstałe w mieniu ruchomym powierzonym ubezpieczonemu do obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych usług o podobnym charakterze. Ubezpieczenie objęte są także szkody powstałe po wydaniu powierzono mienia, jeżeli są następstwem wadliwie wykonanej usługi przez ubezpieczonego.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) polegających na utracie mienia z innych przyczyn niż zniszczenie lub uszkodzenie;
 - 2) wynikłych z normalnego zużycia mienia;
 - 3) powstałych w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 4) powstałych w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez ubezpieczonego, chyba że mienie przechowywane jest w związku z obróbką, naprawą, czyszczeniem, konserwacją, serwisowaniem lub innymi usługami o podobnym charakterze;
 - 5) powstałych w pojazdach podczas jazd próbnych dokonywanych w odległości powyżej 10 km od miejsca wykonywania usługi oraz w przypadku, gdy kierujący pojazdem nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdem.

KLAUZULA NR 10

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w mieniu przechowywanym, kontrolowanym lub chronionym przez ubezpieczonego

(OC za szkody w mieniu przechowywanym)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w mieniu przechowywanym lub będącym pod kontrolą ubezpieczonego w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem, z wyłączeniem żywych zwierząt.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) powstałych w mieniu powierzonym wskutek wykonywania przez ubezpieczonego czynności obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych usług o podobnym charakterze;
 - 2) powstałych w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 3) w pojazdach oraz ich wyposażeniu i mieniu pozostawionym w tych pojazdach;
 - 4) polegających na zaginięciu, zamianie, brakach inwentarowych mienia, powstałych w związku z poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, oszustwem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez ubezpieczonego.
3. W razie kradzieży mienia, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu Policję. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował się do obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

KLAUZULA NR 11

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe w pojazdach mechanicznych przechowywanych, kontrolowanych lub chronionych przez ubezpieczonego

(OC za szkody w przechowywanych pojazdach)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody rzeczowe w pojazdach mechanicznych przechowywanych, kontrolowanych lub chronionych przez ubezpieczonego w ramach działalności gospodarczej objętej ubezpieczeniem.
2. Ochrona ubezpieczeniowa jest udzielana, jeżeli pojazdy mechaniczne przechowywane są w pomieszczeniu zamkniętym i całonocowo dozorowanym albo na terenie ogrodzonym stałym ogrodzeniem, oświetlonym w porze nocnej i całonocowo dozorowanym.
3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:
 - 1) powstałych w pojazdach powierzonych wskutek wykonywania przez ubezpieczonego czynności obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych podobnych usług;
 - 2) powstałych w pojazdach, z których ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyczenia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 3) polegających na zaginięciu, zamianie, brakach inwentarowych mienia, powstałych w związku z poświadczeniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, oszustwem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, przerabianiem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez ubezpieczonego.

4. W razie kradzieży pojazdu mechanicznego, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu Policję. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował się do obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

KLAUZULA NR 12

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone przez ubezpieczonego innemu ubezpieczonemu lub przez ubezpieczonego ubezpieczającemu

(OC za szkody wyrządzone ubezpieczonemu przez innego ubezpieczonego)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez ubezpieczonego innemu ubezpieczonemu objętych tą samą umową ubezpieczenia lub wyrządzone przez ubezpieczonego ubezpieczającemu.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie roszczenia pomiędzy podmiotami wskazanymi w umowie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 13

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone przez podwykonawców bez prawa do regresu

(OC za szkody wyrządzone przez podwykonawców bez prawa do regresu)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną ubezpieczonego za szkody wyrządzone przez podwykonawców, w przypadku gdy ubezpieczony na podstawie obowiązujących przepisów prawa ponosi za nich odpowiedzialność jak za działania własne, bez prawa PZU do regresu.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone tylko przez podwykonawców, z którymi ubezpieczony zawarł umowy w formie pisemnej. Oryginały tych umów przechowywane są przez ubezpieczonego i w razie powstania szkody pozostają do wglądu PZU, który otrzyma w takich wypadkach kopię umowy obustronnie parafowaną oraz potwierdzoną za zgodność z oryginałem.

KLAUZULA NR 15

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody w rzeczach będących przedmiotem czynności spedycyjnych

(OC spedytora)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody w rzeczach będących przedmiotem czynności spedycyjnych.
2. Do czynności spedycyjnych objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli należą:
 - 1) opracowanie instrukcji wysyłkowych;
 - 2) zawieranie umów o przewóz i przygotowywanie dokumentów związanych z przewozem przesyłek;
 - 3) załadunek i wyładunek przesyłki;
 - 4) kontrola ilościowa i wagowa przesyłek;
 - 5) znakowanie przesyłek;
 - 6) pakowanie, przepakowywanie towarów;
 - 7) składowanie przesyłek (z wyłączeniem składu celnego lub magazynu celnego) zgodnie z obowiązującymi dla danego towaru przepisami, normami oraz wyciecznymi przed rozpoczęciem przewozu, w trakcie przewozu oraz po

zakończeniu przewozu przez okres nie dłuższy niż 30 dni dla każdego z rodzajów składowania;

8) inne czynności spedycyjne, po uzyskaniu zgody PZU.

3. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód:

- 1) powstałych wskutek braku opakowania lub niewłaściwego opakowania;
 - 2) powstałych wskutek spedycji towarów niebezpiecznych, sklasyfikowanych w I, II i VII klasie listy ADR;
 - 3) powstałych na skutek spedycji żywych zwierząt;
 - 4) powstałych wskutek niewłaściwego załadowania, rozmieszczenia oraz zabezpieczenia towaru na środku transportu, o ile czynności te należały do nadawcy;
 - 5) powstałych wskutek wydania towaru osobie nieuprawnionej;
 - 6) powstałych w wyniku konfiskaty (przepadku) przesyłki orzeczonej przez uprawnione do tego organy;
 - 7) powstałych wskutek wady ukrytej towaru lub jego właściwości naturalnych;
 - 8) polegających na brakach miary, wagi lub objętości, w granicach obowiązujących norm;
 - 9) powstałych w przewożonym towarze w czasie przewozu (ochrona taka jest możliwa na podstawie odrębnych ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przewoźnika drogowego);
 - 10) powstałych z przyczyn występujących po stronie nadawcy lub odbiorcy, za które ubezpieczony nie ponosi winy;
 - 11) powstałych w przesyłkach pocztowych, kurierskich lub mieniu przesyłanych;
 - 12) związanych ze zgłoszeniem przez ubezpieczonego przesyłki do ubezpieczenia lub odprawy celnej;
 - 13) będące następstwem wyboru, treści, zawarcia, nie zawarcia lub kontynuacji jakiegokolwiek umowy ubezpieczenia na rachunek zlecającego.
4. Ubezpieczenie nie obejmuje czynności spedytora jako agenta celnego.

KLAUZULA NR 16

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy (OC organizatora imprez niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy niemającej charakteru imprezy masowej podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
3. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) poniesione przez Policję, Państwową Straż Pożarną, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, agencję ochrony oraz służbę zdrowia, w związku z działaniem w miejscu i w czasie trwania imprezy;
 - 2) powstałe w pojazdach oraz w rzeczach w nich pozostawionych;
 - 3) powstałe w następstwie pokazu sztucznych ogni, fajerwerków.

KLAUZULA NR 16A

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy, w tym za szkody powstałe w następstwie pokazu sztucznych ogni, fajerwerków (OC organizatora imprez niepodlegających obowiązkowi ubezpieczenia z włączeniem ogni sztucznych)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki

ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody wyrządzone w związku z przeprowadzaniem imprezy niemającej charakteru imprezy masowej podlegającej obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej.
3. Ubezpieczenie obejmuje także szkody powstałe w następstwie pokazu sztucznych ogni, fajerwerków.
4. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) poniesione przez Policję, Państwową Straż Pożarną, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, agencję ochrony oraz służbę zdrowia, w związku z działaniem w miejscu i w czasie trwania imprezy;
 - 2) powstałe w pojazdach oraz w rzeczach w nich pozostawionych.

KLAUZULA NR 18

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone przez producenta w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu (OC za produkt)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone przez wprowadzenie do obrotu produktów określonych w umowie ubezpieczenia.
2. O ile nie umówiono się inaczej, ochroną ubezpieczeniową objęta jest odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu na terytorium RP, powstałe:
 - 1) na terytorium RP;
 - 2) poza terytorium RP, jeżeli zostały wyrządzone konsumentom lub przedsiębiorcom prowadzącym działalność na terytorium RP, z zastrzeżeniem, iż ubezpieczony nie wiedział, że zostanie on wyeksportowany.
3. Wszystkie szkody będące wynikiem wprowadzenia do obrotu partii (serii) produktów posiadających tę samą wadę lub które można przypisać tej samej przyczynie uważa się za jeden wypadek ubezpieczeniowy niezależnie od liczby poszkodowanych i momentu powstania i przyjmując się, że miały miejsce w chwili powstania pierwszej szkody.
4. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) polegające na uszkodzeniu bądź zniszczeniu samego produktu oraz z tytułu korzyści jakie poszkodowany mógłby osiągnąć w związku z jego użytkowaniem;
 - 2) których przyczyną była jawna wada produktu na co producent wyraźnie zwrócił uwagę;
 - 3) spowodowane wycofaniem z rynku wadliwej partii produktu;
 - 4) powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego;
 - 5) spowodowane przez produkty genetycznie zmodyfikowane;
 - 6) wyrządzone przez produkt zawierający ludzką krew, osocze lub substancje krwiopochodne;
 - 7) powstałe w wyniku używania produktu niezgodnie z jego przeznaczeniem lub załączoną instrukcją obsługi lub innym dokumentem opisującym właściwości produktu oraz sposób jego wykorzystania;
 - 8) spowodowane przez produkt wykorzystywany w przemyśle lotniczym lub kosmicznym;
 - 9) powstałe wskutek bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania wyrobów tytoniowych;
 - 10) wyrządzone przez produkt nie posiadający ważnego atestu (certyfikatu, zezwolenia) dopuszczającego do obrotu, o ile atest (certyfikat, zezwolenie) jest wymagany przez przepisy obowiązujące w kraju, w którym produkt został wprowadzony do obrotu.

5. Ponadto o ile zakres ochrony nie został rozszerzony po- przez włączenie odpowiednich klauzul dodatkowych (Klauzula Nr 19, 20, 21), PZU nie odpowiada za szkody:
- 1) wyrządzone innym producentom wskutek zmieszania, połączenia, przetworzenia lub dalszej obróbki wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego;
 - 2) wyrządzone osobie trzeciej, polegające na poniesieniu kosztów zlokalizowania wadliwego produktu oraz kosztów usunięcia, demontażu lub odsonięcia wadliwych produktów oraz na montaż, umocowanie lub położenie produktu bez wad;
 - 3) poniesione przez producenta w rzeczach ruchomych wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń wyprodukowanych, dostarczonych, wyremontowanych, zamontowanych lub konserwowanych przez ubezpieczonego.

KLAUZULA NR 19

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone innym producentom wskutek zmieszania, połączenia, przetworzenia lub dalszej obróbki wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego (OC za szkody powstałe przez zmieszanie lub dalszą obróbkę wadliwych produktów)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, postanowień Klauzuli Nr 18 oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody wyrządzone innym producentom wskutek zmieszania, połączenia, przetworzenia lub dalszej obróbki wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego.
2. Ubezpieczenie obejmuje szkody powstałe wskutek zmieszania, połączenia, przetworzenia lub dalszej obróbki produktów dostarczonych przez ubezpieczonego z innymi rzeczami należącymi do producentów w celu wytworzenia produktów finalnych.
3. Dla celów określenia zakresu odpowiedzialności przewidzianej niniejszą klauzulą przyjmuje się, że przez produkt finalny rozumie się każdy produkt, który został wytworzony przez innego producenta niż ubezpieczony w oparciu o produkt dostarczony przez ubezpieczonego niezależnie, u którego producenta powstała szkoda.
4. Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z niniejszej klauzuli, z zastrzeżeniem ust. 5, obejmuje odpowiedzialność cywilną za szkody poniesione przez każdego producenta, który zmieszał, połączył, przetworzył lub poddał dalszej obróbce produkt wytworzony przez ubezpieczonego.
5. PZU ponosi odpowiedzialność wyłącznie:
 - 1) w przypadku kiedy naprawa produktu finalnego jest możliwa i ekonomicznie uzasadniona, tzn. kiedy koszty, które muszą zostać poniesione na usunięcie wad w produkcie finalnym, spowodowanych wadą produktu dostarczonego przez ubezpieczonego, nie przekraczają łącznych kosztów związanych z wytworzeniem produktu finalnego w stanie nieuszkodzonym, za:
 - a) koszty poniesione przez producentów na usunięcie wad w produkcie finalnym,
 - b) utracone korzyści z tytułu sprzedaży produktu finalnego po obniżonej cenie, jeżeli pomimo poniesienia kosztów na usunięcie wad w produkcie finalnym, produkt finalny może być sprzedany wyłącznie po obniżonej cenie, z zastrzeżeniem ust. 6,
 - c) koszty wyszukania wadliwych produktów pochodzących od ubezpieczonego przed ich dalszym przetworzeniem,
 - d) koszty wyszukania wadliwych produktów finalnych przed ich wprowadzeniem do obrotu,
 - e) koszty składowania przez okres, w którym bez zbędnej zwłoki, nie dłuższy 3 miesiące, można było

- zagospodarować wadliwe produkty dostarczone przez ubezpieczonego lub wadliwe produkty finalne,
 - f) koszty utylizacji wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego oraz nienaprawionych lub niesprzedanych produktów finalnych po naprawie;
- 2) w przypadku kiedy naprawa produktu finalnego jest niemożliwa lub nie jest ekonomicznie uzasadniona, tzn. kiedy koszty, które muszą zostać poniesione na usunięcie wad w produkcie finalnym, spowodowanych wadą produktu dostarczonego przez ubezpieczonego, przekraczają łączne koszty związane z wytworzeniem produktu finalnego w stanie nieuszkodzonym, za:
- a) koszty nabycia zniszczonych lub uszkodzonych materiałów i surowców, które zostały zmieszane lub połączone w celu wytworzenia produktu finalnego,
 - b) koszty inne niż wymienione w lit. a, poniesione przez producentów na wytworzenie produktu finalnego, który nie może być zbyty,
 - c) koszty składowania przez okres, w którym bez zbędnej zwłoki nie dłuższy 3 miesiące można było zagospodarować wadliwe produkty dostarczone przez ubezpieczonego lub wadliwe produkty finalne,
 - d) koszty utylizacji wadliwych produktów dostarczonych przez ubezpieczonego oraz wadliwych produktów finalnych.

6. W odniesieniu do utraconych korzyści z tytułu sprzedaży produktu finalnego po obniżonej cenie PZU nie pokrywa szkody w części, która stanowi stosunek zapłaty za dostarczony przez ubezpieczonego wadliwy produkt do ceny sprzedaży produktu finalnego w stanie nieuszkodzonym.
7. PZU nie odpowiada za:
- 1) koszty poniesione na zakup wadliwych produktów pochodzących od ubezpieczonego oraz konieczność ich ponownego zakupu, a także za koszty ponownego nabycia produktów finalnych;
 - 2) utracę przez producentów lub inne podmioty zysk, z zastrzeżeniem utraconych korzyści wskazanych w ust. 5;
 - 3) koszty transportu wszelkiego rodzaju;
 - 4) szkody wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju;
 - 5) jakiegokolwiek inne straty niż objęte ubezpieczeniem stosownie do postanowień ust. 5.

KLAUZULA NR 20

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody polegające na pokryciu kosztów demontażu wadliwych produktów (OC za szkody polegające na pokryciu kosztów demontażu wadliwych produktów)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, postanowień Klauzuli Nr 18 oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za koszty poniesione przez osoby trzecie, wynikłe z czynności lub działań polegających na zlokalizowaniu wadliwego produktu, usunięciu, demontażu lub odsonięciu wadliwych produktów oraz na montaż, umocowaniu lub położeniu produktów bez wad.
2. PZU nie odpowiada za koszty i straty:
 - 1) wynikłe z sytuacji, w których ubezpieczony sam zainstalował lub zamontował wadliwy produkt lub też zlecił jego montaż czy instalację we własnym imieniu i na własny rachunek;
 - 2) wynikłe z zakupu produktu wolnego od wad, w tym także kosztów jego transportu;
 - 3) gdy wadliwy produkt stanowi część składową lub element wyposażenia pojazdów mechanicznych, statków powietrznych i wodnych oraz kosmicznych, chyba, że ubezpieczony nie wiedział lub przy dołożeniu należytej staranności nie

mógł wiedzieć, że jego produkty są wykorzystywane do takich celów;

- 4) gdy wadliwy produkt stanowi część składową i trwale jest połączony z budynkiem, budowlą lub obiektem małej architektury.
3. W sytuacji gdy wymontowanie wadliwego produktu nie jest możliwe, opłacalne czy też racjonalnie uzasadnione, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje koszty postępowania zastępczego, nie przekraczające jednak kosztów wymiany wadliwego produktu. W ramach postępowania zastępczego zamiast wymiany wadliwego produktu zostaje podjęty inny odpowiedni środek w celu zapobieżenia powstaniu szkody.

KLAUZULA NR 21

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody w rzeczach wyprodukowanych za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń

(OC za szkody w rzeczach wyprodukowanych za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, postanowień Klauzuli Nr 18 oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody poniesione przez producenta w rzeczach ruchomych wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń wyprodukowanych, dostarczonych, wyremontowanych, zamontowanych lub konserwowanych przez ubezpieczonego.
2. PZU ponosi odpowiedzialność wyłącznie:
 - 1) w przypadku, kiedy naprawa wadliwych rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń jest możliwa i ekonomicznie uzasadniona, tzn. kiedy koszty, które muszą zostać poniesione na usunięcie wad nie przekraczają łącznych kosztów związanych z wytworzeniem rzeczy w stanie nieuszkodzonym, za:
 - a) koszty poniesione przez producenta na usunięcie wad w rzeczach wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń,
 - b) koszty wyszukania wadliwych rzeczy przed wprowadzeniem ich do obrotu przez producenta,
 - c) utracone korzyści z tytułu sprzedaży rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń po obniżonej cenie, jeżeli pomimo poniesionych kosztów na usunięcie wad, wyprodukowane lub poddane obróbce rzeczy mogą być sprzedane wyłącznie, po obniżonej cenie,
 - d) koszty składowania rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń w okresie, w którym bez zbędnej zwłoki, nie dłużej niż 3 miesiące, można było je zagospodarować,
 - e) koszty utylizacji rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń;
 - 2) w przypadku, kiedy naprawa rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń jest niemożliwa lub nie jest ekonomicznie uzasadniona, tzn. kiedy koszty, które muszą zostać poniesione na usunięcie wad w produkcie przekraczają łączne koszty związane z wytworzeniem produktu w stanie nieuszkodzonym, za:
 - a) koszty nabycia rzeczy poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń,
 - b) koszty, inne niż wymienione w lit. a, poniesione przez producenta na wyprodukowanie lub obróbkę tych rzeczy, z wyłączeniem kosztów poniesionych na zakup wadliwej maszyny lub urządzenia,
 - c) koszty składowania rzeczy wyprodukowanych lub poddanych obróbce za pomocą wadliwych maszyn i urządzeń w okresie, w którym bez zbędnej zwłoki, nie dłużej niż 3 miesiące, można było je zagospodarować,

d) koszty utylizacji wadliwych rzeczy nienaprawionych lub niesprzedanych.

3. PZU nie odpowiada za:

- 1) szkody wynikłe z opóźnienia;
- 2) utracone korzyści, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 1 lit. c;
- 3) koszty transportu;
- 4) straty inne niż określone w ust. 2.

KLAUZULA NR 23

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych w związku z odpowiedzialnością utrzymujących hotele i podobne zakłady

(OC za szkody w rzeczach wniesionych do hotelu)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność ubezpieczonego, gdy w związku z prowadzoną działalnością hotelarską jest on zobowiązany w myśl przepisów prawa do naprawienia szkody w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych.
2. PZU nie odpowiada za szkody powstałe w:
 - 1) rzeczach oddanych na przechowanie;
 - 2) pojazdach lub ich wyposażeniu lub rzeczach w nich pozostawionych.

KLAUZULA NR 23A

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody wyrządzone w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych w związku z odpowiedzialnością utrzymujących hotele i podobne zakłady, w tym za szkody w rzeczach oddanych na przechowanie

(OC za szkody w rzeczach wniesionych do hotelu z włączeniem przechowania)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność ubezpieczonego, gdy w związku z prowadzoną działalnością hotelarską jest on zobowiązany w myśl przepisów prawa do naprawienia szkody w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych.
2. PZU SA nie odpowiada za szkody powstałe w:
 - 1) rzeczach oddanych na przechowanie, z zastrzeżeniem ust. 3;
 - 2) pojazdach lub ich wyposażeniu albo rzeczach w nich pozostawionych;
 - 3) powstałych w mieniu powierzonym ubezpieczonemu do obróbki, naprawy, czyszczenia, konserwacji, serwisowania lub innych usług o podobnym charakterze;
 - 4) powstałych w mieniu, z którego ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, użyźnienia, leasingu lub innej podobnej formy korzystania z cudzej rzeczy;
 - 5) polegających na zaginięciu, zamianie, brakach inwentarзовых mienia, powstałych w związku z poświadczaniem nieprawdy, podstępem, wymuszeniem, szantażem, przywłaszczeniem, oszustwem, niszczeniem, usuwaniem, ukrywaniem, identyfikowaniem lub podrabianiem dokumentów lub znaków identyfikacyjnych przez ubezpieczonego.
3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność za szkody w mieniu przechowywanym przez ubezpieczonego, o którym mowa w art. 849 § 3 k.c., pod warunkiem przechowywania tego mienia w zamkniętym schowku: skarbcu, szafie pancерnej, szafie stalowej lub kasecie metalowej przytwierdzonej do stałego elementu pomieszczenia oraz prowadzenia ewidencji przyjmowanych do przechowania przedmiotów, zawierającej następujące dane:
 - 1) dokładne określenie i opis przedmiotu wraz z podaniem jego wartości;

- 2) datę oddania do przechowania;
 - 3) podpis oddającego przedmiot do przechowania;
 - 4) datę odebrania przedmiotu z przechowania;
 - 5) podpis odbierającego przedmiot z przechowania.
4. Ochrona ubezpieczeniowa, o której mowa w ust. 3, udzielana jest w kwocie stanowiącej 50% podlimitu odpowiedzialności ustalonego dla niniejszej klauzuli w ramach sumy gwarancyjnej, przy czym kwota ta nie może być większa niż 100.000 złotych.
5. W razie kradzieży mienia, ubezpieczający lub ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie powiadomić o zdarzeniu Policję. Jeżeli ubezpieczający lub ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zastosował się do obowiązku określonego w zdaniu poprzedzającym, PZU jest wolny od odpowiedzialności za szkody powstałe z tego powodu.

KLAUZULA NR 26

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody spowodowane działaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków (OC za szkody spowodowane działaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody spowodowane działaniem materiałów wybuchowych lub fajerwerków.
2. PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie działalności nieobjętej umową ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 63

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody z tytułu zarządzania drogami (OC za szkody z tytułu zarządzania drogami)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, PZU obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną, gdy w związku z administrowaniem i zarządzaniem publicznymi drogami ubezpieczony jest zobowiązany do naprawienia szkody powstałej w pasie drogowym, w znaczeniu nadanym pojęciu pasa drogowego w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 260 z późn. zm.).
2. PZU nie odpowiada za:
 - 1) kolejne szkody, powstałe z tej samej przyczyny w danym miejscu po upływie 72 godzin od zgłoszenia pierwszej szkody ubezpieczonemu lub PZU;
 - 2) szkody powstałe w związku z zalaniem drogi przez nienależycie działające urządzenie odprowadzające wodę z pasa drogowego, w tym również nienależytym odwodnieniem drogi przez rowy odwadniające w przypadku wystąpienia deszczu nawalnego;
 - 3) szkody powstałe w miejscach, w których prowadzone są roboty drogowe, jeżeli miejsca te nie były oznakowane zgodnie z wymogami określonymi w przepisach o ruchu na drogach oraz innych aktualnych przepisach;
 - 4) szkody powstałe w szybach, elementach oświetlenia pojazdów i na powierzchni lakierowanej na skutek uderzenia kamieni lub przedmiotów znajdujących się na pasie drogi.
3. Ubezpieczony zobowiązany jest do:
 - 1) niezwłocznego oznakowania miejsca, w którym zdarzyła się szkoda;
 - 2) prowadzenia dokumentacji zgłoszeń o miejscach stanowiących zagrożenie dla korzystających z pasa drogowego, za który ubezpieczony ponosi odpowiedzialność;
 - 3) usuwania zagrożeń, o których mowa w pkt 2, w ciągu 72 godzin od przyjętej i potwierdzonej na piśmie wiadomości;

- 4) stosowania się do aktualnie obowiązujących przepisów prawa w zakresie określenia zasad odszkodowania i usuwania gołozieli na drogach publicznych oraz przepisów wewnętrznych obowiązujących u ubezpieczonego.

KLAUZULA NR 63A

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody z tytułu zarządzania drogami (OC podmiotów świadczących usługi zimowego utrzymania dróg)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, PZU obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną, gdy w związku z świadczeniem usług: zimowe utrzymanie dróg, sprzątanie dróg oraz pasa przydrogowego, chodników i placów, parkingów, ubezpieczony jest zobowiązany do naprawienia szkody powstałej w wyniku wykonywania wyżej wymienionych usług.
2. PZU nie odpowiada za:
 - 1) szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu upraw i nasadzeń na gruntach przylegających do sprzątanej powierzchni;
 - 2) szkody powstałe w szybach, elementach oświetlenia pojazdów i na powierzchni lakierowanej na skutek uderzenia kamieni lub przedmiotów znajdujących się na sprzątanej powierzchni.

KLAUZULA NR 64

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody z tytułu prowadzenia działalności pomocy drogowej lub autoholowania (OC z tytułu prowadzenia działalności pomocy drogowej lub autoholowania)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki ubezpieczeniowej, PZU obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną, gdy w związku z wykonywaną działalnością polegającą na świadczeniu usług pomocy drogowej lub autoholowania ubezpieczony jest zobowiązany do naprawienia wyrządzonej szkody.
2. PZU nie odpowiada za szkody:
 - 1) powstałe w mieniu pozostawionym w pojazdach mechanicznych;
 - 2) powstałe wskutek użycia przez ubezpieczonego pojazdu nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju pojazdu mechanicznego, niesprawnego technicznie lub prowadzonego przez osobę nie posiadającą odpowiednich uprawnień;
 - 3) powstałe w wyniku wydania pojazdu osobie nieuprawnionej.
3. Ochrona jest udzielana pod warunkiem, że każdorazowo przed wykonaniem holowania pojazdu na lawecie lub innym przystosowanym do tego pojeździe sporządzona zostanie dokumentacja zdjęciowa blacharki lub widocznych uszkodzeń części mechanicznych, jeżeli po wypadku komunikacyjnym sporządzony został protokół Policji. Jeżeli nie został sporządzony protokół Policji, należy sporządzić protokół z oględzin pojazdu uwzględniający usterki blacharki i elementów mechanicznych, potwierdzonej dokumentacją zdjęciową podpisany przez ubezpieczonego oraz właściciela lub posiadacza pojazdu mechanicznego lub inną osobę uprawnioną do jego podpisania.

KLAUZULA NR 66

Rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń (OC za szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń)

1. Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU oraz za zapłatą dodatkowej składki

ubezpieczeniowej, strony postanowiły rozszerzyć zakres ubezpieczenia o odpowiedzialność cywilną za szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń.

2. PZU nie ponosi odpowiedzialności za szkody:

1) powstałe w następstwie działalności nie objętej umową ubezpieczenia;

- 2) spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych lub zakażeń, o których istnieniu w chwili zawierania umowy ubezpieczony wiedział;
- 3) spowodowane przeniesieniem choroby Creutzfeldta-Jacoba lub innych encefalopatii gąbczastych oraz HIV;
- 4) powstałe w następstwie wykonywania tatuaży.

